

ENTOMOLOGISKA FÖRENINGENS SAMMANTRÄDE Å GRAND RESTAURANT NATIONAL

DEN 25 APRIL 1903.

Emedan ordföranden prof. AURIVILLIUS anmält sig förhindrad att vid detta sammanträde närvara, hade prof. S. LAMPA utsetts att för dagen fungera i hans ställe.

Prof. LAMPA meddelade, att börja med, att Föreningens ledamot apotekaren E. KÄLLSTRÖM sedan sista sammankomsten aflidit, och att styrelsen sedan dess i Föreningen invalt ingenjören L. NOBEL.

Kongl. Maj:t hade äfven för det innevarande året i nåder beviljat Föreningen ett anslag af 1,000 kronor såsom bidrag för utgifvandet af »Uppsatser i praktisk entomologi».

På förslag af styrelsen utsågs studeranden i klassen 7: 1 af Norrköpings högre allmänna läroverk IVAR LAGERBERG till erhållande af årets — nu för första gången ur CLAES GRILLS stipendiefond utgående — vandringsstipendium, utgörande 60 kronor. Han hade uppgifvit sig ärna idka entomologiska studier i trakten af Torneträsk. Stipendiesökandenas antal utgjorde sju.

Ordföranden för dagen meddelade därefter den för entomologien inom vårt land glädjande underrättelsen, att i slutet af jan. 1902 bildats en sydsvensk förening: »Entomologiska sällskapet i Lund», hvars ordförande var docenten S. BENGTTSSON.

Föredraget för aftonen hölls af fil. kand. A. ROMAN och handlade om »parasitismen hos steklarne». Härom anfördes, i sammandrag nämndt, ungefär följande:

Parasitismen är hos steklarne särdeles utbredd. Det är ej blott de egentliga s. k. parasitsteklarne som snylta hos andra insekter, utan äfven arter af de flesta andra grupper inom steklarnes ordning. För alla gäller dock, att det ej är de fullbildade djuren som parasitera, utan endast larverna. Äfven värddarne utgöras i regeln af de ofullgångna stadierna (ägg, larver och puppor), högst sällan af insekter som genomgått hela sin metamorfos.

En grupp (*Aculeata*) parasitera i regel på steklar, tillhörande samma grupp som de själva, så t. ex. getingbin (*Nomada*) på jordbin (*Andrena*), under det att de egentliga parasitsteklarna till värddar hafva insekter af snart sagdt hvilken annan afdelning som helst. I allmänhet råder en utpräglad specialisering, så att vissa parasiter hålla till hos vissa bestämda värddar. Men samma art af parasitsteklar kan ock lägga ägg i larver af till storleken mycket olika

insekter, hvarvid det ofta inträffar, att parasitens individer såsom fullbildade blifva vidt skilda med hänsyn till storlek och äfven i andra afseenden. Man har i sådana fall ofta oriktigt beskrifvit parasiterna såsom skilda arter.

Egendomligt är, hurusom parasitsteklar med mycket långa äggläggningsrör (t. ex. släktet *Rhyssa*) kunna leta sig till, hvar de larver finnas, t. ex. djupt inuti ved, på hvilka äggen läggas genom det inborrade röret. Enligt föredraganden torde de härvid »lukta sig fram».

De parasiterande larverna lefva än utanpå, än — och detta vanligast — inuti värdinsekterna. Det förra brukar vara fallet på värdlarver, som lefva innestängda, t. ex. i gallbildningar. Parasiterna bita ej, utan »suga ut» värdarna, hvilka senare dock ofta lefva, tills de hinna förpuppa sig.

Vissa (vanligen stora) parasitsteklar lägga blott ett, andra en mängd ägg i hvarje värddjur. Detta står såsom regel i visst förhållande till parasitens och värdens relativa storlek.

Äfven i andra insekters ägg (t. ex. af tallspinnarfjäriln) eller puppor lägga parasitsteklarna sina ägg. Vissa af dem äro parasiter af andra, ja, t. o. m. af tredje ordningen. Många af våra värsta skadeinsekter äro utsatta för en stor mängd parasitsteklar; så hafva t. ex. omkring 15 befunnits lägga sina ägg i nunnans puppor, och den skadliga tallstekeln angripes åtminstone af 36 andra steklar, dels i första, dels i andra hand.

Till belysande af sitt föredrag visade kand. ROMAN många mera betydelsefulla parasitsteklar och deras värddjur.

I sammanhang med föredraget yttrade sig byråchefen MEVES, doc. GRÖNBERG och kaptan KULLBERG, den förste framhållande, hurusom parasitsteklarna blott syntes hafva spelat en jämförelsevis underordnad roll vid nunnehärjningarna inom vårt land. Docenten GRÖNBERG omnämnde, att enligt hans observationer flertalet af de i nunnepupporna lefvande steklarna utkläcktes, efter öfvervintring, på våren.

Vid slutet af sammanträdet lämnade undertecknad ett meddelande om »massförekomst af mygglarver långt ute från land i Östersjön». Själva larverna hade visserligen ej iakttagits, men att sådana hade förekommit, kunde man oförtydligt sluta sig till genom den oerhörda mängd puppskal, som flöt uppe vid ytan senaste sommaren i andra veckan af augusti. Efter all sannolikhet tillhörde dessa puppskal en *Chironomus*-art. De träffades på vidt skilda platser såsom mellan Skåne och Bornholm, mellan Öland och Gotland och framför allt öfver Östersjöns största djup, den t. o. m. öfver 400 m. djupa hålan utanför Landsort. Sannolikt spela *Chironomus*-larverna likaväl i Östersjön som i insjöarna en viktig roll såsom fiskföda. Vattnets salthalt nere vid botten, på eller i hvilken dessa larver lefva, kunde ej gärna vara till stort hinder i Östersjön, då *Chironomus*-larver förut på några ställen vid Danmarks och Nordamerikas kuster träffats tillsammans med ekinodermer och andra utpräglade saltvattensdjur.

Filip Trybom.